

ЛЕТРО КОРТЕНКО КРИНИЦА

ПАНДИ ВІМРУГА

ПЕТРО КАРПЕНКО-КРИНИЦЯ

ПІДНЯТІ ВІТРИЛА

ЛІРИКА

diasporiana.org.ua

С В І Т

Авгсбург-1950

Літредактор
В. ШУЛЬГА
Обкладинка—
М. АНТОХІЙ

ПІДНЯТІ ВІТРИЛА

PETRO KARPENKO-KRYNYZJA
THE SEF SAILS
Poetry in Ukrainian Language

Друк.: Б. Криницький, Авґсбург, Брандерштр. 3

Про себе

I

Ви кажете присок в очах
І серце камінно-тверде?..
Що ж...

Може...

В тривожних степах
Мій перший розвиднився день.

Міжбур'ям охрищений ріс
Під люте хурделиць виття,
І тоскна музика коліс
Вела мене в нетри життя.

На бруках заімлених міст
Так рано, в далеку весну,
Я
Долі нещадної зміст
На власному тілі збагнув.

І скарга,
Як вічна ганьба,
В душі ожила хробаком:
Рабини родила раба,
Що прагне не вмерти рабом.

Тому
І жахтіння в очах
І серце
Таке кам'яне
І мучить,
Як біль по ночах,
Зловіще безсоння мене.

II

Не закриватиму грудей своїх бронхітних,
З добою ставши віч-на-віч.
Нехай рубцями незугарне тіло квітне
І б'є хай ще і ще життя кривавий бич,

Я не скривлюсь. Держким лишуся до
останку.

Але й на скрестях найжаскіших мук,
Коли за горло схопить спрага в спеці
ранку —
Не попрошу води в лукавих рук.

І лиш не рав, коли солодкий сон
вколише
Метких пропир, бурлів звихнених, повій,
Мій бунт протесту розітне скорботну тишу
І перекреслить супокій.

Устане в'явою німою, як недея,
Країна юности, сутужних роздоріж,
І увижатиметься демон над душею,
Моею плоттю, що в руках затиснув ніж.

Та не почує скарг моїх ні друг ні ворог
Не буде знати найгарячіших молій.
А як потахнуть перестиглі вічні зорі
Я вийду знову у щоденну голубінь.

І жартуватиму я знову, як людина,
Що ще не випила відчаїв суети
І й усе на світі — море покоління,
Яке так легко перейти.

На межі

Не приходить ніхто з Учора.
Ні облич, ані слів.

Лиш сні.
Що ж сказати тобі, чорний [морок
За дверима весни?

Що лишив — не дістать рукою
(Закоротка рука).
І летить мій самотній поїзд
А я?

Без квитка!

Ну, й лети ж!

Пролітай!

Не варто
У Сьогодні спинятись більш.
Вже поставлено все на карту
А здобуто — утрату й біль.

І коли б не музика світу,
Що під марш її Завтра йде,
Не потрібно було б і жити
На землі цій піде!

Будні

Ще ніби вчора:

Дим кошлатий,
А потім жалість, біль і гнів
Та сонце, щедро розілляте,
В причалах днів!

І раптом знов їдка задуха...
Невже ж повірять стумі ліг?
— Твою Весну замкнуто глухо,
Як чорну браму в білий світ! —

...Думки вчорашні, сьогодні знову
Прийшли й стоять густі, як ніч.
В степів юзі вмирає слово...
Татари, обри...

Скити...

Січ...

Усе, усе, як вилив лютий,
Сплива, щоб бачити лиш муть,
Щоб ще і ще Тебе закуту
В'явити нині і...

Збагнуть,

Лише на те, щоб йти шляхами,
В чужій землі, в чужих морях,
З Тобою жити у нестями
Душею

Бунтаря.

Відповідь з дороги

«...безпаспортні бродяги світу».

О. Корнійчук

Про мене? Лукавить не вмію
І душу за шкіру мінять...
І от я бреду — Еремія —
Нового — не вашого — дня.

І знай, що не хліб, а величчя
Незмірне, з якого зростає
Мене підіймає і кличе
В голготну дорогу Христа...

Візія

Я купатись хотів у сонці гарячим,
Що затоплює синю гавань весни,
І радить і сміятись сміхом хлоп'ячим
Навісним, голосним.

Та заплакані очі, матері очі,
Що ніколи своїх не знайде синів,
Я побачив, як скорби в'яву пророчу,
У нещадно-гарячим сонці зустрів.

Закричала душа печально-безмовна,
Як на сполох, і нерви всі,
Ніби я прочитав історію повну
України Русі.

І хотілося дубом вітчатим бути,
Баввоніти бездушно шелестом віт,
Щоб очима не бачить, серцем не чути
І не знати на чім збудовано світ.

Гамбургська весна

I

Ще і знов — благаючи в бік Твій руки...
Не карай, не печи ж мене
Незносимої муки
Розшалілим вогнем.

Як не спокій — оману спокою й розваги
Подаруй при чужій весні,
Щоб віллялись мені із Господнім благом
І душею ожить мені.

А не хочеш — вроби мене хижим звірем,
Вуроломом вроби, щоб міг
Й нещадність принести свою в офіру
На світанку Твоїх доріг.

Дай можливість за Тебе ровп'ятим бути
Чи бастардом вгнисти в землі,
Щоб лиш мріяне жниво зросло з покути
На кривавій Твоїй ріллі.

II

Іди від мене — бачить сліз не хочу,
Тривоги крик у спокій загорни,
Сама забудь свій біль в причалі ночі
І все прости з народженням весни.

Лишу тобі в дарунок лиш до ранку
Великий світ, призначений мені.
А бризне сонце — я спинюсь на танку
В промінням тонким тканій тишині

І стукну в двері. Вийди, спрагла щастя,
Не втіху — камінь гіркости я дам
Тобі в доріг, що, мов святе причастя,
Нас ждуть і їх не виріктися нам.

Після спалення не надрукованої книги «Залізо і Кров»

Здається, писалось там: не співайте птиці!
Зупиніться машини і люди!
У жалобі змовкніть світу всього столиці!
І матроси на рейдах усюди!

Не квітніть сади, мереживо рун зелене,
Кармазином світання юначе.
Я бачу: сам Бог огорено йде до мене
І словами пречистими плаче.

Погасни ж, тресвітле сонце! Осиптесь
зорі

З надплянетної неба безодні!
Бо в мене сьогодні горе!.. (в душі і в
серці горе).

Я Вітчизну утратив сьогодні.

**Ти нічого не знаєш, чужино
чужа...**

Ну, заграй же!

Та тільки заграй,

Щось таке,

Щоб полонило душу мою,

Щоб затьмарились думи про край

І про все,

Що лишилось у тому краю.

Тільки що це?

Акорди...

А я...

Ні, не сльови,

Це все промине...

То не сльови, а доли мої,

Перед мною до прірви в акордах жене.

І лечу шкереберть я у ніч

Під оплескувань грім і розкотистий сміх...

Еміграціє!

Ти це чи ні

І розятрення прірви на площах чийх?

Як це сталось?

Я зайвий такий...

І осмути туман облягає мости...

Заозерна веселко!

Мій сніг голубий,

Україно!.. Прости мені!..

Чуєш?

Прости!..

Стій, же стій!

Не допоможе рояль...

Кимсь розкраяне серце моє без ножа.

Ех, не знаєш чого мені жаль...

Ти нічого не знаєш,

Чужино чужа!

Самотність

Реальности й уяв межа
Загублена, як путь вночі.
Банальність. Монотонність. Мжа.
Самотність... хоч кричи.

І дурить вітруган мене:
Здається, хтось гука.
Галузка у вікно торкне
Я думаю — твоя рука.

І знаю, як весною сад,
Розквітну, перейшовши в світ
Болючих і страшних принад
За повинню бездонних літ...

Повернуться не дні журби —
Солодкий ярування дим...
І лиш не повернуть тобі
У мій осиротілий дім.

Багатство

По ночах у кімнаті своїй
Незвичайних приймаю гостей,
І напоїв бурштин запашний
Відбивається в блисках очей.

Бенкетують царі й королі,
Одчайдухи далеких морів,
Пілігрими моєї землі
Із розкриллям насумрених брів.

Навіть краща з найкращих дівчат
Наш химерний підтримує хор...
Я ж для всіх — і товариш і брат,
І для всіх я — суддя й прокурор.

Та коли надокучить вино
І вже все затанцює в очах,
Тоді чую — бринить за вікном
Зацвяхований зорями шлях.

І вростаю, мов корінь у ґрунт,
У затоплену тишею ніч,
Відчуваючи спокій і бунт
Десь на дні прошумілих сторіч.

У Горинича-Змія степу,
У Трипіллі, де кільчилась Русь...
Володимира чую стопу
І в Хмельницького очі дивлюсь.

На кривавім Мазепи шляху
Я з Петлюрою довго стою,
І прощаюсь в опівніч глуху,
Щоб вгасити тривогу свою,

Щоб спинитись у Києві знов,
На Тарасову гору зійти
І допить романтичну любов,
На сільські заблукавши мости.

Потім вийти у степ дорогий,
Осідлать вороного коня...
Я надміру багатий, такий,
Що мені і сам Крез не рідня.

А, як ночі зів'яне п'ятьма,
Бачу бруки і двір...
Біля мене нікого й нічого нема,
Стіл чужий, а на ньому цей вірш.

Святість

Осяяна сонця промінням,
З руками в заломі грудей...
По гострім каміні,

Я бачу
Насупроти йде.

Молюся.

Це мати похила...
Не знаю звідкіль вона тут,
Та власну віддав би їй силу
В заміну

За болечі скрут.

Дорогою б ліг без вибоїн,
Щоб легше ступалось старій
З своєю,
Мов камінь, журбою

По долі дорозі гіркій!

О, мати мого Подніпров'я,
Розбитих боями шляхів!
Коли б і в могилу зійшов я
Для тебе б лишитись хотів —

Хоч костуром —

гілкою клена,
Пройнятою міццю тепла,
Щоб ти
Обіперлась об мене

І далі жила...
І жила.

Молитва

Коли б піднести за людей молитву
Мені прийшло до Господа в сутужний час,

Я б не просив для них хоробрости у
битвах
І навіть сил і здібностей — це є у нас.

Перед іконою навколюшках, як треба,
Забувши важних і неважних безліч справ,
Я б попросив Його, Творця землі і неба,
Щоб розуму, усім нам розуму послав.

Утрата

Я молюся тобі одній
В помержаній тиші видив,
Що ясніша за пряжу мрій
І за сонце садів Кіпріди.

І щоразу я чую: б'є
На вежі десь годинник глухо,
Ніби в душу, що спокій п'є
Бог часу — переважним обухом.

Так, це Хронос іде кривь ніч.
І я чую спокійні кроки,
І не знаю чому мені
Він вдається страшним...

Цей спокій.

І тоді я молюся знов.
Не молюсь — возношу молебінь,
Бо насправді не ти любов,
Ти лиш тільки зоря у небі.

Зоріє за шибамы тиша...

Зоріє за шибамы тиша
І вишня, мов біла хмарина, цвіте.
Заснув хтось. Розмірено дише...
І бачить дитинство своє золоте.

Комусь подаровано радість.
Комусь не отруєне щастя дано
І тільки до мене розраді
Замкнуто назавжди і двері й вікно.

Що ж, спить, чи виходьте під зорі,
Чи мовок оглушуйте міццю вина,
Я буду за всіх вас до змори
Страждати й горіть за квадратом вікна.

За всіх вас, пробитий стилетом
Надлюдської муки, гасити жалі...
О, так, українським поетом,
Повірте, найтяжче ходить по землі!

До тебе

І

Якісь близькі зашамотять вітри —
Ночей устануть громовиці,
Прощання наше на зорі
І всі найменші таємниці.

Що ж я, розтерзаний, тепер повім
Тобі, вагублена назавше?..
Чужий мій дім
Відходять роки, як прогірклий дим,
Скупого слова не скававши.

Пробач, даруй мені, прости
За дні порожні й ці рядки холодні...
Що не гранати і летючки

Й ти

Моїми друзями
Сьогодні.

II

Чи прийдеш ти тоді до мене,
Коли пізнавши злу біду,
Полин розхресть, життя шалене,
Один знеможений впаду?
Чи прийдеш ти тоді до мене?

Чи кинеш зір в мої ти очі,
Коли, як сон, в красі німій
Предстане все: громохкі ночі...
Твій образ — мій і вже не мій?
Чи кинеш зір в мої ти очі?

Чи знайдеш нашу віть дороги,
Коли мій труп закинуть псам,
І чи мої думки й тривоги
Ти понесеш назустріч дням?
Чи знайдеш світлу даль дороги?

Смерть

Як це буде — не знаю. А може й ось так:
Хтось до мене постукає тихо у двері.
І напружитья тиша. І вшухне сльота.
Й буде чути, як лист осені у сквері...

А тоді: «Увійдіть!» Ти ступнеш за поріг,
Так по-дивному вбрана (і будеш не ти це),
Як грайлива веселка в житах на зорі —
Санітарна сестра. Ні, рідніше — сестриця.

У заплений пам'яті книзі тоді
Я відкрию сторінку тремтяче рукою:
Хірургічних кімната. Обличчя бліді.
На столі моїм квіти. І ти наді мною.

Я пізнаю тебе по волошках очей,
По найпершому слові, по взорах на блюзі,
І долоні вогонь опуцу на плече
На високе твоє, мов найкращий подрузі.

І скажу: «Ждав тебе, як розради в біді,
Що уже не хворію, й так хочеться жити...»
Ти всміхнешся. Обіймеш мене. І тоді...
Я впаду, мов стеблина підкошена жита.

Спогад

Так близько били знову гармати.
Земля хиталась п'яно.
І йшли і йшли солдати
В припишклий ранок.

Сипшув хтось проса пригорці повні —
Злотистих верей — в неба простори
І стали в них такі невимовні
Гарячі зорі.

Тягнуло згаром. Квітли пожежі.
Росли раптові чати.
На шанців грім, на збомблені межі
Ішли і йшли солдати.

І знов хтось щедро висіяв озим
В блакить, здалося вчасно
Та вже не зорі — матері сльови
Зійшли у небі ясно.

Читсь до Бога зводились руки
На фоні пекла бою.

Це ніч була моєї розлуки
З тобою.

Над швайцарським кордоном

Ох, і гіркі ж ці смітники чужі,
Ці задвірки Америки й Європи!
І не збагнеш — чи жив ти, чи не жив,
Й ось камнем опинився у розтопі.

Перебираеш чотки у думках
Молитов, що п'янять тебе і бісять.
І от врина: за пагорбами дах
В метелиці блакитного Полісся

Та ятагани гострені тополь
Чернігівщини дальньої мові,
Де в опівніччя, в зоряних роздоль,
Святий Петро любиться землею.

.

Ні, і за розкіш, золото святинь
Нью-Йорку та Версалю прастарого,
Я не віддам прабатьківську дальнь
І надвечірню хати майоринь
І смуток берестового порога.

Прощання

Все більше шкочуеш днів,
Що тануть, як синь в очах...
Отак весну по весні
Відносить у вічність птах...

І страшно долати лють
В імлі, де твій шлях повивсь,
Збагнувши убогу суть
Того, перед чим моливсь...

Все ближчає приємерк мій,
Осінім здається май...

О, ранки погаслих мрій...
О, юність моя — прощай!

Товариш

В. Петренкові

Є товариш у мене в «Будинку Чудес».
(Ох, цей мюнхенський чорний будинок,
Де від жаху і мертвий убивця б воскрес
І чернець на довічний пішов би спочинок!)

В домі тім за одним засідають столом:
Спекулянти, огудники, щедри і скнарі,
Ті, що хліб запрацьовують власним горбом,
Ну... і ті, що з такими лиш ходять у парі.

Веселухи вогонь розкрапляють на всіх
І убого вакуєять... (чим хата багата).
І ушкварить музика (заграти ж не гріх!)
І обійме поет волоцюгу, мов брата...

Деся надранок будинок німіє у сні,
З ним і ціла діляниця за зрубаним парком.
Тільки світло не гасне в одному вікні...
І комусь там і холодно робиться й жарко.

Увижається синій Донеччини дим,
Де підпалюють небо вогні териконів...
І рида віоліна під небом чужим
І горює товариш до скопу...

Ти — це ми

Слава тобі, о життя, що не має
Ні меж, ані краю.

Ю. Клен

Життя... Життя бездонне і просторе
З плачем та сміхом пополам,
Де кожен з нас народжений актором
Твоїх комедій чи то драм.

І в штормах літ не перший не останній
Твої вінці тернові на чолі
Несе до брами власного смеркання —
Трагічний гість праматері землі,

Приймає лють твою несамовиту,
Як помсту сил приречену п'ятьми...
Хвала ж тобі, тривогою сповите,
Бо ти — це ми!

Навіщення

Юрію Косачу

Учора із мефістом розмовляв.
З'явивсь він в мить такого неспокою,
Коли, мов дуб, розчахнутий грозаю,
Я розпач неспівмірний тамував.

— Прийми привіт, бездольний менестрелю,
Мою яснінь — не мороку журбу.
Пізнав мене?

Це я.

Бач, і в оселі
Тебе, для всіх чужого, не забув.

Згаси ж в собі намарної гризоти
Вогонь, як перше муки джерело.
Життя — Бедлам, предречена ніщота
І — бийсь-не бийся — зло.

Збагнуть його — не пристрасно огудить
Чи стать на прю, сп'янілим від химер:
Шукати вперто в мороці облуди
Рятунок свій, свій власний Англетер.

Ха-ха! Я знаю, думаєш не так ти,
Але прислухайсь: зоряна дудонь
Пливе, глухі вистукуючи такти,
І неба мріє чорна оболонь...

Космічна бездна! Відгомінь незглибна!
А ти, мов жертва вічності розпуть,
Прийшов, щоб тільки зайво й непотрібно,
Мов бризк дрібний кресала спалахнуть.

І чи ж терзання й розпачі доречні,
Твої зусилля в померках доріг,
Коли життя свого у безконечність
Ніхто в живих продовжить ще не зміг?

Не так? Чоло, підіпрене рукою,
Ти хмуриш, свій вимріюючи сон.
Тоді скажи, всевладності якої
Тобі жалі приписує закон?

Щоденний крик несхиблого сумління,
Пекельний гнів, отрути гіркоту,
Так, ніби ти в Війоновім одінні
Ходив з ножем в опівнічну сльоту?

І ніби шал розтрачений Верлена,
В диму кав'ярень, рідний і тобі?..
Безумцю снів, що полум'ям зеленим
Цвітуть за гранню хворої журби,

Бери мій посох злагоди й утіхи,
Яених відряд у грохоті політь!
Півнав мене? Я в світлістю — не лихом
З'явивсь твою скорботу навістити. —

...Деся треті прокричали в сивині
Світанку ненародженого півні,
І ворі, завороженістю дивні,
Померкли непомітно у вікні.

Нікого не було. Лиш на чолі
Задуманість моему, як примара.
Папери і чорнило в каламарі
І бравнінг на округлому столі.

Морецлавці

I

Наввтра вночі відпливуть бригантини
Сьогодні ж — таверни п'янкий аромат,
Цілунки кохання, музика і вина,
І співи з танками безжурних дівчат.

Доба лиш — і вийдуть завзяті у море,
Доба — і солодкому щастю кінець,
А потім на хвилях солоних простору
Нестимуть у безвість спрагливість сердець.

І будуть розмірені дні і години,
На кулю заставлено власний протест...
Мінятимуть напрям прудкі бригантини,
Один раз на Зюд і раптово на Вест.

.

І будуть на зустріч чекати щоранку
Даремно, задивлені в мряку густу:
При березі дівчина — В горі горянка
І в моря полоні Матрос на борту.

II

— Щось, хлопці, негода, неначе на зло.
Невщухає!
І хто його зна, куди брати розгін.
Ми втратили курс і не видно кінця, ані
краю... —
Похнюпивши голову мовив один.

І другий сказав: — Нас лишилось занад-
то вже мало,
Напевно сховає усіх океан... —
— Ей, хто там ровилакався, чорти б ва-
шу маму забрали, —
Суворий, мов буря, озвався капітан.

— Не чуєте? — близько земля десь. Он
чайка кигиче.
Я знаю, що тяжко. І всім нам не мед.
Та сміло дивіться стихії у вічі —
Вперед!

Слава

Коли небес розгойдане склепіння
Гуло оглушливо, як збур глибин,
Його покликало бійця сумління:
І на п'ятох ухмаривсь він один.

І в жахсм подих вутлі затаїли.
Слідкуючи за летом із землі
Шептали: «Крила може впадуть цілі,
А решта в ним в могилі буде тліть!»

Але пілот не чув. Смертельні кулі
Йому співали із п'ятох боків,
Димилось сонце, й облягала в гулі
Злоба п'ятох ворожих літаків.

І він, обсіпаний гарячим градом,
Всміхавсь, коли яснішав неба став,
Коли чужий хижак, як свічка падав,
Бевсило серед поля догорав.

Солодким потом щастя обіллятий,
Радів, як третій корчився в огні
І що четвертий битви зрікся й п'ятий,
Свої сліди сховавши в далині.

І от внеслений, вітрам супроти,
Він повертався на свій аеродром.
І ті, хто не чекав живим пілота
Були готові бить йому чолом.

А вутлі задрісно: «Буденна справа,
Чи ж хтось із нас інакший у боях?»
І думав кожний, що вінок легкої слави
Віднято в нього просто на очах!

Літак землі торкнувся. Пучок жасміну
Дівча піднесло в отишїлу мить...
Та де ж пілот? Чому мовчить кабіна?
Чому герой трагічно так мовчить?!

...І тут побачили: рука висіла,
Немов кістяк підбитого крила,
Пілотове обличчя жовто-біле
І кров густу, що капала з чола.

Стихія

Ви бачили тріумф стихії:
По ржанні в небесах коня,
Лоснявих петлювання зміїв
І темінь серед дня?

Ви чули оніміція бору
І зливи громової спів,
І потім, у прадавніх аворах
Злий регіт молодих струмків?

Чи звідали ви безум сили
Повідь і бурунів тугих,
Що труни виверта з могили —
Готує для живих?

То я — не рокотання й зблиски
Об'явлююсь у морі дня
У темені, і близько-близько,
Здається, вацвіта ждання.

То гнів мій, то жалі великі,
Незнаючий спокою дух,
Живуть у небесах, у ріках,
На суші утвердивши рух,

Щоб мучили, пекли щоб рани
І дикого безумства меч
Вас краєв і манів, як ранок
Вишневих на весні хуртєч,

І мертвим, щоб не снівся спокій
Злилися ж потойбіч і ми...
І ось навперегін з людьми
Сльозами рокотять потоки
І гнівом — буруни в пітьмі.

Він

На обличчі, що носить марку строгого
Не то усміх чи вереск дикий злоби...
Де я звіра стрічав цього двоногого
Чи не він мене в Львові бив?

У Воронежі сіяв смерти олово
Та підпалював Харків, тупа мара?..
Почекайте, вже знаю — юні голови
Це ж прострілював він на бруках Остра.

У овальних заглиб'ях — очі сливами
Зеленавими грають хитрий дует,
І він знаками рук товстих сміливими
Повідає про свій прохожим секрет.

Дать хотілося б кулю в лоб та... нізчого!..
Хай би трупом смердів епохи баласт...

Так, на тлі постументу Гетте віщого,
Як сучасності гімн, підвівсь недераст.

Ствердження

Леонідові Полтаві

Тут вовком вий — тебе не зрозуміють.
Захоч повиснуть з надміром жалю
Тобі, як хліб, як сховану надію,
Подати кожен згодиться петлю.

І ось вглядайсь у душі опустілі,
Черстві, захланні, корчені життям
І гнів та біль у змученому тілі
Неси, як присуд суцього буття.

І знай, що поруч тебе лиш облуда,
Що ти, неначе в затиску оков,
Що знов Христа розп'яли б люди,
Коли б Христос на землю ізійшов.

Люди

У їхні я гримаю душі,
У їхній граніт лобів
І все ж

Я лиш корон на суші,
Якого
Лишив
Прилив.

В очах моїх гóre народу,
Катованих тінь жива,
Проблема,
Історія Сходу
Для них...
І чужа й нова.

І кажуть мені найсвітліші
Джельтмени,
Що я у світ
На «сонце»
З мотикою вийшов
Фантаст і чудний піт,

Що треба рабів і холопів...
(О Господи, Боже мій)
Європа!
Європа!!
Європа!!!
Невже ж я тобі
Чужий?

Лякайтеся тиші, що вас обійма...

Проголошую нашій сучасності бунт
Серед смерку пустелі спустошених душ,
Серед шельм, що схопили за горло добу,
Щоб людина умерла, як пісня в саду.

І Людина мовчить. У багнюці розпуть
Захрясає, мєарячо прийнявши вину.
І лиш вибухи сонця завмерлу зовуть,
Щоб вона підіймалась, як сонце зі сну.

А земля — не земля, не колицка розрад
І не люди — мурашник людської злоби...
Хто ж насправді, живучий маркізе де Сад,
Чи не ти капельмейстер моєї доби?..

В передгровяній соні планета дрима
Та я чую дихання живе — не в гробу...
О, лякайтеся тиші, що вас обійма...
Проголошую бунт!

Епілог

Замикається коло прокляття й терпіння,
Бо розщепленням хаосу значаться дні,
І шепоче пророцтвом незбутим каміння
У чужій, у моїй і в твоїй стороні.

Я вже бачу, як сонце згасає і зорі,
І на звалищі чорнім землі, що кона
В кінецьсвітній собака задивлена морок
У останнє розпучливо вие — одна.

Це усе, що, мов бич проясніння й тривоги,
Прошумить у вушах, позначаючи слід
Неповернення зброду огуди людського
І Господній для жданого суду прихід.

І не хочу ні друга з прощення дарами,
Ні братів, що верстають покручений шлях!
Ні тебе, о матусе, що мариш ночами
Про безпуття мое на чужинних вітрах —

У предсмертну хвилину кончини моєї
І земної початку кінця суети,
Нагородою, щастям і правим суддею
Будь зі мною, мій Боже...

Мій Боже лиш Ти!

Зміст

Про себе I	5
II	6
На межі	7
Будні	8
Відповідь з дороги	9
Візія	10
Гамбургська весна I	11
II	12
Після спалення не надрукованої книги	13
Ти нічого не знаєш, чужино чужа	14
Самотність	16
Багатство	17
Святість	19
Молитва	20
Утрата	21
Зоріє за шибамы тиша	22
До тебе I	23
II	24
Смерть	25
Спогад	26
Над швайцарським кордоном	27
Прощання	28
Товариш	29
Ти — це ми	30

Навіщення	31
Мореплавці I	34
II	35
Слава	36
Стихія	38
Він	40
Ствердження	41
Люди	42
Лякайтеся тиші, що вас обійма	43
Епілог	44